

har Færø til at dække sig. Hvad det ærede Medlem anførte om Sandbarren i eller noget udenfor Indløbet til Esbjerg Havn, tror jeg ikke bør volde det ærede Medlem Bekymring; thi alle disse Forhold ere sikkert faa gunstige for Esbjerg, at der ikke er Noget tilbage at ønske. Der er kun det at ønske for Esbjerg, at Staten vil tage bedre og rimeligere Hensyn til Udviklingen af Søfarten derpaa. Jeg tror endogfaa, at det ærede Medlem for Lemvig mente, at det er særligt dette, at Esbjerg Havn har denne Sandbarre liggende ude ved Indløbet, der gjør, at Haabet helt maa opgives om Udviklingen af Skibsarten paa Esbjerg, saa at man i en nær Fremtid faar at se, at Indseilingen bliver lukket der, men i saa Henseende tror jeg nok, det ærede Medlem gaar vel vidt. Det faktiske Forhold er dette, at Varren ikke er faa dyb som før, og at der altsaa er et større Dybgaende, end der før har været. Jeg vil nu til Slutning bede den høitærede Minister overveie, om det ikke var billigt og rimeligt at foretage de Forandringer, jeg har omtalt, navnlig med Hensyn til Dyrlægen ved Esbjerg, saa at han enten faar Paalæg om at bo i Esbjerg, eller det bliver tilladt en anden examineret Dyrlæge at foretage Eftersynet af Kreaturer. Med Hensyn til det andet Spørgsmaal angaaende Retsbetjentens Henslyttelse fra Varde til Esbjerg tør jeg jo ikke stille noget Krav til den høitærede Minister.

Formanden (Krabbe): Det sidste og tilbøielig ogsaa det næstsidste Spørgsmaal staar i en fjernere Forbindelse med den foreliggende Sag; men jeg antager, at disse Spørgsmaals Berøring i alt Fald ikke med Hensyn til Videt vil medføre nogen Ulempe for Forhandlingerne idag.

Sable: Jeg maa udtale min Paaskjønnelse af, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgkreds (Paulsen) har, som Kyndig i den Slags Sager, flaaet det fast, at der ikke bør projekteres Havne, hvor der ikke kan ligge Havne, hvor Naturforholdene ligefrem stride mod, at der kan lægges Havne. Denne Udtalelse, som fra hans Side stete med Hensyn til Hirtshals, antager jeg vil være en god Støtte for Sagens Fremtid. Men jeg vil tillade mig endnu engang, inden vi forlade denne Sag, at henstille, at den Stilling, vi maa indtage til dette Havnespørgsmaal, er dog virkelig ogsaa den, om det stemmer med vore økonomiske Forhold i det Hele. Grunden, hvorfor jeg tog Ordet igaar, var ikke for at søge at fremme en enkelt Egn's Vel, hvilket dog naturligvis, naar Statskassen ellers har Naad dertil, ikke i og for sig er fordømmelig, men fordi jeg mente, at de store Besøftninger, Statskassen har havt ved Jernveisanlæg deroppe, med Nødvendighed føre til at

brage til sig saamegen Kraft som mulig, og naar der er Tale om en Exporthavn, lægger jeg ligesaa liden Vægt paa en Havn ved Hirtshals, som jeg lægger Vægt paa, at det skulde være en Nødhavn. Men hvad jeg lægger særlig Vægt paa, er, at der bliver en Traafit med Norge og tilbøielig ogsaa med England, da, hvad Forholdene maa have oplyst os om, Anlægget ved Esbjerg ikke er saaledes stemmende med Naturforholdene, at det er ganske sikkert for al Fremtid. Hvis det kunde lykkes at bevise, at Hirtshals indeholder fuld Sikkerhed for Fremtiden, bør vi ikke forsømme Leiligheden til at drage dette Punkt ind med i vort kostbare Jernveisanlæg. For at faae en Formel, som de ærede Herrer kunne se — det er altid godt i slige Forhold at have noget Bestemt at holde sig til — vide vi jo, at vi have anlagt en Jernvei op til Frederikshavn for at drage en Del af den svenske Handel ad denne Vej ind paa vore Jernveie. De Fordringer, der kunne stilles fra Frederikshavn, særlig for at opjæle Byen for at skaffe den en Havn, have vi igjennem mange Aar her i Rigsdagen søgt at imødekomme. Men vi vide jo ogsaa, hvilke umaadelige Vanskeligheder der stiller sig i Veien for en yderligere Udvikling af Forholdene ved Frederikshavn; derimod er det en Nødvendighed, der paabyder sig af sig selv, at vi maa have saameget Havn deroppe, som er tilstrækkelig til at holde Dampskibsarten med Sverrig gaaende; det er et nødvendigt Led i de Øffre, vi have bragt med Hensyn til Jernbaneforholdene i Bendsbyssel, og som staar i Forbindelse med det største og kostbareste Anlæg, Danmark har gjort: det store Broanlæg over Limfjorden. Jernbanen ender jo midt i Bendsbyssel ved Hjørring eller lidt nordligere og dreier da bestemt i Retning af Øst og peger lige henover Frederikshavn paa Göteborg, og Göteborg staar igjen i Forbindelse med store Jernveisanlæg, som føre helt op i Sverrig og ogsaa i endel af Norge, den Del af Norge, som i gamle Dage med et betegnende Navn kaldtes Wigen. Epibsen af vort Fædreland: Stagen, peger aldeles bestemt henimod Christiania; men man veed jo, at Norge bøier sig ned over Danmark og naaer næsten Epibsen af Stagen i Christianssand Stift. Deroppe ligger en stor Mængde oplømsfrende Handelssteder, og det er en rig Del af Norge. Man behøver blot at nævne saadanne Steber som Arendal og andre, der ligge ligeoverfor, og Seiladsen er kun en Dagsreise; man kan reise med et Seilskib fra Stagen om Morgenens og være endnu ved lys Dag i Arendal. Og nu veed man jo, at i vore Dage ville jo alle Folk selvfølgelig søge de korteste og bekvemste Overfartssteder, og jeg tvivler ikke paa, at en stor Del af Forbindelsen med Norge vil foregaa ad den Vej ved Vintertide, da Seiladsen er vanskelig gennem Drefund og helt ned langs den svenske Kyst og ogsaa i